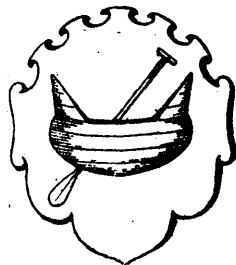

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI.

Redakcja i Administracja
Plac Wolności 14. Tel. 26-00.
Adminstr. czynna od g. 9-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po południu

Pranumerata: Miesięcznie zł. 1...

Ogłoszenie: Wiersz nonparel. (cztery szp. na stronie) zł. 0.20—Przed tekstem zł. 0.55—za wiersz (dwie szpalty na stronie) Drobne zł. 0.05 za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 0.50

Cena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 50 (425)

Łódź, dnia 13 grudnia 1927 r.

Rok IX

Treść N-ru: Edward Rosset: Łódź i Wrocław (dokończenie). — Protokół 2 (1 serji) posiedzenie Rady Miejskiej z d.1 XII 1927. — Sprawozdanie z działalności Wydziału Podatkowego za czas od 1.IV — 30.VI 1927 r. (dokończenie). — Okólnik Nr. 27. — Kronika miejska. — Z życia miast polskich. — Ogłoszenia.

EDWARD ROSSET

Naczelnik Wydziału Statystycznego
Magistratu m. Łodzi.

Łódź i Wrocław.

Porównawczy szkic statystyczny.

II.

Na czoło zagadnień samorządowych doby obecnej wysuwa się kwestja mieszkaniowa. Błędem byłoby mniemać, iż problem mieszkaniowy wyłonił się dopiero po wojnie i towarzyszących jej zniszczeniach. Już przed wojną brak mieszkań i ich drożyzna wytworzyły sytuację niezdolną, o czym świadczy obfite piśmiennictwo fachowe. W dobie powojennej stosunki mieszkaniowe niewątpliwie pogorszyły się. Nawet w miastach, gdzie liczba mieszkańców w stosunku do okresu przedwojennego nie wykazuje wzrostu, obserwujemy wielkie zaognienie w dziedzinie warunków mieszkaniowych. Zjawisko to da się objaśnić zmianami w strukturze wieku ludności. W porównaniu z okresem przedwojennym wzrosła znacznie liczebność średnich grup wieku, zmniejszyła się natomiast liczebność grup młodszych, co zostało wywołane m. in. silnym spadkiem liczby urodzeń w latach wojny i wzmożoną śmiertelnością wśród najmłodszych i najstarszych grup wieku. W Łodzi działał jeszcze jeden czynnik: odradzający się przemysł ściągał do miasta liczne zastępy ludzi, a wśród nich, rzecz prosta, przeważały osoby, należące do średnich grup wieku. Tak oto nastąpiły przesunięcia w strukturze wieku ludności, których konsekwencją jest wzrost liczby gospodarstw domowych w stosunku do okresu przedwojennego.

Ruch budowlany w dobie wojny zamarł u nas całkowicie, a i po wojnie nie rozwinął się na większą skalę. Potrzeby zatem, wywołane zmianami warunkami demograficznymi, nie zostały zaspokojone.

Ale klęskę mieszkaniową spotęgował jeszcze fakt, że podniesiona do godności stolicy województwa Łódź nie posiadała żadnych gmachów publicznych i wskutek tego na potrzeby tworzących się w wielkiej liczbie urzędów i instytucyj musiała poświęcić cały szereg lokali mieszkalnych.

Spójrzmy teraz, jak przedstawiają się stosunki mieszkaniowe w Łodzi w porównaniu z oddalonym o miedzę Wrocławiem.

Według spisu z dnia 30.IX.1921 r. Łódź liczy 110,557 mieszkań, w tej liczbie 108,756 zamieszkałych. Na 1 mieszkanie przypada obecnie średnio 5,3 osób. Tymczasem Wrocław przy tej samej, co i Łódź, liczbie mieszkańców liczy obecnie 149,383 mieszkań (stan na 1 stycznia 1926 r.), czyli na 1 mieszkanie przypada średnio 3,7 mieszkańców.

Prawdziwą klęskę stanowi wielka ilość małych przeludnionych i niehigienicznych mieszkańek. Tych jest w Łodzi najwięcej. Przytoczone niżej zestawienie procentowe potwierdza, że w Łodzi przeważają mieszkania drobne, jednoizbowe, które służą jako kuchnia, pralnia oraz mieszkanie dla liczego zazwyczaj grona osób, gdy tymczasem we Wrocławiu mieszkania tego typu stanowią niewielki odsetek ogólnej liczby mieszkań.

Mieszkania	Łódź	Wrocław
jednoizbowe —	66,3	16,9
dwuizbowe —	18,8	34,2
trzyizbowe —	9,0	20,4
czteroiizbowe—	3,5	12,6
większe —	2,4	15,9
Ogółem	100,0	100,0

Upośledzenie Łodzi w zakresie warunków mieszkaniowych jest powszechnie znane. Za mało natomiast podkreśla się, że złe warunki mieszkaniowe pociągają za sobą cały korowód nieszczęść, jak choroby (przedewszystkiem gruźlicę), alkoholizm, przestępczość. Jeżeli samorząd pragnie przyczynić się do podniesienia poziomu zdrowotności i moralności publicznej, w takim razie uwagę swą i wysiłki powinien zwrócić przede wszystkim w kierunku poprawy stosunków mieszkaniowych. „Pod tym względem niema ofiar za wielkich, na które zdobyć się powinny miasta” — słusznie twierdzi autor „Wielkich klęsk społecznych” prof. Sokołowski. Podjęcie przez samorząd akcji budowlanej w wielkim stylu jest konieczne tem więcej, że rozmiary prywatnego ruchu budowlanego są u nas całkiem nikłe. Porównanie z Wrocławiem będzie i w tym wypadku niezmiernie pouczające :

Przyrost izb mieszkalnych		
	Łódź	Wrocław
1924 —	1,005	2,158
1925 —	745	5,557
1926 —	1,670	7,734

Okazuje się tedy, że we Wrocławiu, gdzie stosunki mieszkaniowe są naogół dobre, przyrost nowych pomieszczeń mieszkalnych jest z roku na rok kilkakrotnie wyższy niż w Łodzi, wyróżniającej się wyjątkowem upośledzeniem w dziedzinie warunków mieszkaniowych. Utwierdza to nas w przekonaniu, któremu już dawniej daliśmy wyraz*), że walka z głodem mieszkaniowym — narówni z budową wodociągów i kanalizacją — jest najważniejszym i najpilniejszym zadaniem samorządu miejskiego w Łodzi.

*) E. Rosset. „Zagadnienia gospodarki samorządowej miasta Łodzi”, rozdział I „Kwestja mieszkaniowa” (Łódź, 1926).

Przechodzimy do zagadnień oświatowych i kulturalnych.

W zakresie szkolnictwa powszechnego zanotujemy następujące cyfry: w Łodzi w roku szkolnym 1925/26 do publicznych szkół powszechnych uczęszczało 55 tys. dzieci, we Wrocławiu w 1924/25 r. — 49 tys. Samorząd łódzki słusznie szczeni się wielkiem dziełem, jakiego dokonał w dziedzinie oświaty publicznej, mianowicie wysunięciem i zrealizowaniem w całej pełni postulatu powszechnego nauczania. Aby zdać sobie sprawę z wagi tego dzieła, wskażemy, że przed wojną na terenie Łodzi 46,500 dzieci w wieku szkolnym nie pobierało nauki ani w domu, ani w szkole, dziś natomiast wszystkie dzieci uczęszczają do szkół.

Do szkół średnich uczęszczało w Łodzi w roku szkolnym 1925/26 10 tys. uczniów, we Wrocławiu w 1924/25 r. 20 tys.**). Zaznaczyć warto, że w szkołach średnich we Wrocławiu czesne dla uczniów z obcych miejscowości jest o 25 proc. wyższe, niż dla miejscowych, cudzoziemcy zaś opłacają czesne w podwójnej wysokości. Za drugie i trzecie dziecko, uczęszczające do szkół, opłaca się proporcjonalnie zniżone czesne, czwarte zaś i następne dzieci wolne są od opłaty czesnego.

Wrocław posiada uniwersytet, liczący 4,351 słuchaczy (w tej liczbie 189 cudzoziemców) i Wyższą Szkołę Techniczną (998 słuchaczy, w tem 81 cudzoziemców). Z wyższych uczelni istnieją poza tem Seminarjum Duchowne, Żydowskie Teologiczne Seminarjum, Akademia Sztuki oraz Wyższe Kursy Administracyjne. W Łodzi przed trzema laty utworzono Wyższą Szkołę Nauk Społecznych i Politycznych. Uczelnia ta liczyła w 1924/25 r. 156 słuchaczy zwyczajnych, w 1925/26 r. — 112, w 1926/27 — 69. Zmniejszająca się z roku na rok frekwencja słuchaczy nasuwa wniosek, że powołanie do życia szkoły, odpowiadającej tylko częściowo warunkom wyższych uczelni, nie czyni zadość potrzebom Łodzi.

Pod względem ilości instytucji kulturalno-oświatowych i ich poziomu nie możemy iść w zawody w Wrocławiem. Jest to rzecz zgoła oczywista, przede wszystkim jako skutek warunków politycznych, w jakich do niedawna jeszcze kraj się znajdował. Ale mimo to, jak sądzimy, poznanie danych wrocławskich będzie pożyteczne, da nam bowiem wyobrażenie o tem, jak dalece odbiegliśmy od warunków zachodnio-europejskich i ile nas czeka pracy, aby dorównać tym, którym odmienne warunki umożliwiły swobodny rozwój i wspięcie się na wysoki poziom życia kulturalnego.

Wrocław posiada cały szereg muzeów, z których wymienimy: anatomiczne, antropologiczne, archeologiczne, sztuki, botaniczne, djecezjalne, geologiczno-paleontologiczne, mineralogiczne, zoologiczne. Pod egidą miasta istnieje muzeum szkolne. Wielka liczba muzeów jest zrozumiała wobec faktu, że Wrocław jest miastem uniwersyteckiem.

Nie mniej imponująco przedstawia się sprawa bibliotek. Uniwersytecka biblioteka we Wrocławiu liczy 520 tys. tomów, miejska biblioteka 240 tys., biblioteka sądu apelacyjnego — 30 tys., izby przemysłowo-handlowej — 30 tys., instytutu wschodnio-europejskiego — 20 tys., miejskiego wydziału statystycznego — 10 tys., centralna biblioteka robotnicza — 9 tys. i t. d. Miasto utrzymuje 8 bibliotek ludowych, posiadających łącznie 115 tys. tomów, oraz 5 czyteln, liczących razem 8 tys. tomów.

Na zakończenie przytoczymy dane porównawcze z dziedziny przedsiębiorstw miejskich i życia gospodarczego.

***) Łączna liczba uczniów, uczęszczających do t. zw. Mittelschulen (6.500) i Höhere Schulen (13.700).

Frekwencję pasażerów tramwajów miejskich zobrazuje następujące zestawienie:

	Liczba przewiezionych pasażerów	
	Łódź	Wrocław
1924 r. —	30,725,784	98,267,000
1925 „ —	46,214,688	118,112,957
1926 „ —	46,259,583	124,343,105

W związku z rozszerzeniem sieci tramwajowej oczekiwać należy w Łodzi znacznego wzrostu frekwencji pasażerów. Wrocław posiada 17 linii tramwajowych, z których najkrótsza ma 3 klm. długości, najdłuższa — 15 klm. Na najkrótszej linii kurs trwa 15 minut, na najdłuższej — 80 minut. Pozatem istnieje regularna komunikacja autobusowa.

Elektrownia wrocławska wyprodukowała w 1925/26 roku rachunkowym 48,9 milionów kilowat-godzin energii elektrycznej, łódzka w 1926 r. — 47,4 milj. Porównać warto niektóre pozycje statystyki konsumpcji elektryczności. Na oświetlenie ulic i placów zużyto we Wrocławiu: 1922 r. — 323 tys. kilowat-godzin, 1923 r. — 346 tys., 1924 — 524 tys. W Łodzi zaś: 1922 r. — 166 tys., 1923 r. — 256 tys., 1924 r. — 255 tys., 1925 r. — 276 tys., 1926 — 309 tys. Konsumcja prywatna do oświetlenia wynosiła we Wrocławiu w 1922 r. — 8,4 milj. kilowat-godzin, w 1932 r. — 7,2 milj., w 1924 r. — 11,4 milj. Analogiczne dane łódzkie przedstawiają się jak następuje: 1922 r. — 7,1 milj., 1923 r. — 9,0 milj., 1924 r. — 9,4 milj., 1925 r. — 9,2 milj., 1926 r. — 9,8 milj. Zużycie do silników jest w Łodzi wyższe, niż we Wrocławiu, co jest zrozumiałe ze względu na przemysłowy charakter naszego miasta.

Gazownia wrocławska wyprodukowała w 1926 roku 67,1 milj. metrów sześciennych, Łódź — 7,2 milj. Na uwagę zasługuje, że we Wrocławiu od czasu ustabilizowania waluty wzrasta w szybkim tempie produkcja zarówno Elektrowni jak i Gazowni. W Łodzi po wprowadzeniu stałej waluty nastąpił spadek spożycia elektryczności i gazu w związku z przesileniem gospodarczym i towarzyszącym mu ograniczeniem produkcji przemysłowej. Jeśli chodzi o elektrownię, to po silnym spadku produkcji w 1924 roku (37,5 milj. kilowat-godzin wobec 50,5 milj. w roku poprzednim) zaznacza się w latach następnych wzrost (1925 r. 38,5 milj., 1926 r. — 47,4 milj.), natomiast Gazownia wykazuje dalszy spadek produkcji (1922 r. — 11,2 milj. metrów sześciennych, 1923 r. — 9,9 milj., 1924 r. — 9,0 milj., 1925 r. — 8,1 milj., 1926 r. — 7,2 milj.).

Liczba bezrobotnych wynosiła w grudniu 1926 roku: we Wrocławiu — 56,504, w Łodzi — około 40 tysięcy. Liczba korzystających z zasiłków państwowych była niższa: we Wrocławiu — 27,552, w Łodzi — 21,344. Stan bezrobocia we Wrocławiu daje pojęcie o depresji, jaka cechuje obecne położenie gospodarcze Śląska niemieckiego. Jest rzeczą oczywistą, że nieuregulowane stosunki gospodarcze polsko-niemieckie nie tylko nam dają się we znaki...

Wreszcie przytoczymy, że wpływy roczne z podatków miejskich wynoszą we Wrocławiu okragle 40 milionów marek, w Łodzi — 17 milionów złotych (1926 r.). Droga przerachowania otrzymamy dla Wrocławia kwotę 9 i pół milj. dolarów, dla Łodzi — 2 milj. dolarów. Różnica jest wielka. Wskazuje ona, że nasz samorząd miejski nie posiada szerokiego podstaw finansowych, któreby umożliwiły prowadzenie całości gospodarki miejskiej w wielkim stylu.

PROTOKOŁ

2 (I sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 1 grudnia 1927 roku.

Komplet radnych 74,
Obecnych radnych 73.

Komplet członków Magistratu 11,
Obecnych członków Magistratu 10.

Posiedzenie otworzył o godz. 21 min. 10 Prezes Rady Miejskiej, inż. Jan Holcgreber, zaprosiwszy rr. Andrzejaka Edwarda i Cyrańskiego Adama jako członków Prezydium ex officio, oraz Dyrektora Biura Rady Miejskiej, p. Pawła Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego wygłaszają przemówienia:

a) Prezes Rady treści następującej:

„Prześwietna Rado! Kilka dni minęło od rocznicy powstania listopadowego, od rocznicy dnia 29 listopada 1830 roku, kiedy to garstka uczniów Szkoły Podchorążych porwała się do bohaterskiej walki z najeźdźcą moskiewskim, do walki odzyskanie niepodległości, do walki o wolność.

Usiłowania te nie były odosobnione, były jednym z ogniw całego łańcucha usiłowań narodu, który przez cały okres niewoli ani na chwilę nie przestawał protestować przeciwko uciskowi. Przez cały okres 150 lat niewoli, poczynając od Konfederacji Barskiej poprzez Powstanie Kościuszkowskie, listopadowe, styczniowe, poprzez rewolucję roku 1905 aż do Legjonów Piłsudskiego naród nie przestawał protestować i zrywać się do walki. Usiłowania te nie zamierały ani na chwilę, podsycane gorącą miłością wolności, trwały ciągle aż do roku 1920, kiedy to naród odparł najeźdźcę z pod wrót Warszawy.

Powstanie listopadowe było tem szachetnem ziarnem, które w naszym dopiero pokoleniu wydało piękny owoc wolności. Czczymy pamięć bohaterów powstania listopadowego: Sowińskiego, Wysockiego, Goszczyńskiego, tych bohaterów nieśmiertelnych, którzy odważyli się być wolnymi, pomni na słowa Kościuszki: że „pierwszym krokiem do zrzucenia więzów niewoli jest odważyć się być wolnym, pierwszym zaś krokiem do odzyskania wolności jest poznać się na własnych siłach“.

To też dziś, chcąc uczcić pamięć poległych bohaterów, wzywam Radę Miejską do powstania z miejsc“.

Końcowych ustępów przemówienia Prezesa Rada wysłuchiwała stojąc.

b) Prezydenta Ziemieckiego treści następującej:

„Stając po raz pierwszy przed Radę Miejską, pragnę przede wszystkim złożyć podziękowanie panom radnym, którzy zechcieli obdarzyć mnie swoim zaufaniem. Cenię niezmiernie wysoko zaszczyt objęcia kierownictwa gospodarki miejskiej w mieście drugim w Polsce po stolicy. Rozumiem również ogrom odpowiedzialności, która zostaje włożona na magistrat i na mnie. Spada na nas ciężar, niejednokrotnie wynikający z długiego okresu lat zaniedbania gospodarki miejskiej, przede wszystkim w okresie rządów zaborców.

Miasto Łódź, upośledzone pod względem sanitarnym, mieszkaniowym, oraz zaniedbania elementarnych potrzeb ludności pracującej, wysuwa się na czoło miast nie tylko zagranicy, ale i Polski. Bywa przedownictwo

zaszczytne — w danym wypadku jest to przodownictwo hańbiące i ambicją samorządu będzie wycofanie się z tego. Palącą potrzebą chwili obecnej są przede wszystkim potrzeby, wynikające z życia szerokich mas robotniczych. Będzie to ustawiczną troską Magistratu i moją osobistą.

Powołany na zaszczytne stanowisko na podstawie zaufania przeważającego odłam robotników łódzkich, kierować się będę w swoich zamierzeniach i w swojej działalności przede wszystkim interesem tej własnie ludności robotniczej. Nie jestem utopistą i wiem, że po to by w Łodzi zakwitł całkowity dobrobyt mas robotniczych może nie wystarczyć całego jednego pokolenia, ale przed ogromem tych zadań nie wolno trwożnie się cofać i dlatego mamy tę odwagę stanąć na stanowisku, na które nas wola ludności robotniczej powołała, aby przyjść z pomocą i ulgą największym bolączkom klasy robotniczej. Zdajemy sobie sprawę, że jeśli nawet zdołamy w najbliższym czasie przynieść pewną ulgę, pozostanie jeszcze ogrom niedoli klasy robotniczej.

Masy robotnicze, które z ciężkiej sytuacji czerpią swoje — często chwilowe orientacje polityczne, będą się burzyły i z niezadowoleniem stwierdzały, że oczekiwania ich są zawiedzione. Ale ci z pośród działaczy robotniczych, którzy obiektywnie oceniać będą nasze poczynania, rozumieją niemożność w danych warunkach szybkiej realizacji wszystkich postulatów i mam to głębokie przeświadczenie, że swoją dobrą wolą i zapalem zmusimy ich do przyznania nam słuszności i bez względu na różnice przekonań politycznych do popierania naszych zadań, zmierzających do zaspokojenia potrzeb robotniczych.

Głosów krytyki, chociażby najsurowszych, nie boimy się. Z tych głosów krytyki czerpać będziemy wskazania i, powtarzam, chcemy wierzyć, że swoim zapalem, swoją dobrą wolą zmusimy do tego, aby słuszność naszych poczynañ należycie była oceniana.

W każdym razie wytrwamy na swoim stanowisku dopóty, dopóki będziemy mieli świadomość, iż cieszymy się zaufaniem klasy robotniczej, która nas na tem stanowisku postawiła“.

Po przemówieniu Prezydenta na sali rozlegają się oklaski“.

PRZYJĘTO DO WIADOMOŚCI:

1. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: I. M. Bialera i dr. Kopcińskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

2. Komunikaty Prezydjum, że w związku z wejściem w skład członków Magistratu, wzgl. rezygnacją z mandatu radzieckiego pp. rr.: Adamskiego Władysława, Harasza Antoniego, Izdebskiego Romana, Kuka Ludwika, dr. Margolisa Aleksandra, inż. Michelisa Bronisława, Rapalskiego Stanisława i dr. Wielińskiego Edmunda — wchodzi w skład Rady obywatele: Hartman Kazimierz, Hayn Zygmunt, Hutnik Jan, Eychnerowa Rejzla, Dietrich Stefan, Pawlak Michał, Piechotkówna Heleńa i inż. Popielawski Kazimierz, jako zastępcy z właściwych list kandydatów.

3. Pismo Rady Szkolnej Okręgowej m. Łodzi z dnia 25.XI 1927 r. w sprawie uchwały zebrania rodzicielskiego publicznej szkoły powszechnej Nr. 37 na Widzewie.

4. Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 48 z dnia 25.II 1927 roku w sprawie wzajemnego stosunku związków komunalnych i władz nadzorczych nad niemi oraz postępowania tych władz w stosunku do samorządu.

UCHWAŁONO:

A. W SPRAWACH OBJĘTYCH PORZĄDKIEM DZIENNYM:

I. W sprawie uchwał Magistratu, przesłanych Radzie Miejskiej w czasie przerwy w obradach przez poprzedni Magistrat do wiadomości i podanych w komunikatach:

Następujących uchwał Magistratu, mianowicie:

Nr.	434	z dnia	10.V	1927	roku,
"	561	"	13.VI	1927	"
"	586a	"	21.VI	1927	"
"	666	"	8.VII	1927	"
"	670	"	8.VII	1927	"
"	817	"	23.VIII	1927	"
"	822	"	23.VIII	1927	"
"	901	"	13.IX	1927	"
"	960	"	28.IX	1927	"
"	964	"	27.IX	1927	"
"	982	"	4.X	1927	"
"	998	"	11.X	1927	"
"	1005	"	11.X	1927	"
"	1027	"	18.X	1927	"
"	1028	"	18.X	1927	"
"	1044	"	25.X	1927	"
"	1069	"	26.X	1927	"
"	1070	"	26.X	1927	"
"	1076	"	2.XI	1927	"
"	1088	"	2.XI	1927	"
"	1096	"	2.XI	1927	"
"	1090	"	2.XI	1927	"
"	1100	"	8.XI	1927	"

nie przyjąć do wiadomości, natomiast skierować je z powrotem do Magistratu celem zaopiniowania.

D. c. n.

SPRAWOZDANIE

**z działalności Wydziału Podatkowego za czas
od I.IV — 30.VI 1927 roku.**

(D. c.)

ODDZIAŁ IV.

Oddział IV obejmuje rachunkowość i statystykę podatkową m. Łodzi.

1. W okresie sprawozdawczym odnotowano w księgach bierzych wpłaty, poczynione przez poszczególnych płatników na następujące podatki:

miejski, podatek od lokali za rok	1924	187	poz.
"	"	1925	5,246
państw.	"	1925	10,500
miejski pod. od lokali za 7 mies.	1926	927	"
państw.	"	1926	1,500

podatek od lokali za 5 miesięcy r. 1926	2,000	poz.
" " " " rok 1927	8,200	"
państw. pod. od nieruchomości za r. 1924	870	"
miejski " " " " 1924	25	"
państw. " " " " 1925	2,629	"
miejski " " " " 1925	239	"
państw. " " " " 1926	1,960	"
miejski " " " " 1926	1,738	"
pod. państw. od placów budowl. " 1926	46	"
" " " " " 1927	248	"
podatek " od psów " " 1925	18	"
" " " " " 1926	103	"
podatek od posiadania przedmiotów zbytku " 1925	107	"
podatek od posiadania przedmiotów zbytku " 1926	18	"
pod. od zabaw i widowisk " 1927	788	"
" " spadków i darowizn " "	26	"
" hotelowy " "	77	"
pod. od zbytku mieszk. " 1925	7	"
" " " " " 1926	36	"
" komun. od patentów akcyz. " 1924	10	"
opłata za prawo jazdy pomieście " 1925	—	"
" " " " " 1926	56	"
pod. od zbytku mieszkaniów. " 1927	617	"
" miejski od placów budowl. " 1926	15	"
podatek od psów " 1927	1,120	"
pod. państw. od placów budowl. " 1925	210	"
" " " " " 1927	234	"
" " od nieruchomości " 1927	3,544	"
" komun. " " 1927	3,420	"

Razem 46,421 poz.

2. Wypisano i wysłano do Oddziału Sekwestracyjnego nakazów sekwestracyjnych na zaległości podatkowe, celem wszczęcia kroków egzekucyjnych 15,000 szt.

3. Odnotowano w rejestrach bierczych kilka tysięcy załatwionych reklamacyj i podań w sprawach wymiaru podatków, umorzeń, przyznania ulg i zredukowania proc. za zwłokę.

Przebiegowano 190 pozycyj nadpłaconych podatków od lokali za 7 m-cy 1926 roku i miejskiego podatku od nieruchomości — 120.

4. Prowadzono obrachunek z władzami skarbowymi z tytułu wynagrodzenia za wymiar i pobór podatków państwowych; od nieruchomości, od lokali i od placów budowlanych. Wpływy z tego źródła wykazane są z tablicy poniżej umieszczonej we wpływach nadzwyczajnych.

5. Poza czynnościami przewidzianymi statutem organizacyjnym Oddział IV prowadzi jeszcze podatki wchodzące w zakres Oddziału III, mianowicie:

- addatek komunalny do państwowego podatku przemysłowego,
- addatek komunalny do świadectw przemysłowych,
- addatek komunalny do patentów na wyrób i sprzedaż trunków. przetworów wódczanych i spirytusowych,
- addatek do państwowego podatku od spirytusu, wyrobów wódczanych, wina i win musujących, oraz od piwa i innych przedmiotów, pod-

legających państwowemu podatkowi od spożycia, zużycia, wzgl. produkcji,
e) podatek od oświetlenia elektrycznego i gazowego w lokalach z wyszynkiem alkoholu i w lokalach zabaw, widowisk i rozrywek,
f) podatek od zaprotestowanych weksli.

Poszczególne wpływy z tych podatków są uwidocznione w niżej umieszczonej tablicy.

6. Wpływy z podatków, opłat i innych źródeł przychodowych za II-gi kwartał 1927 roku.

№ b.	Nazwa wpływu	Suma przewidywana w budżecie na r. 1927/28	Wpłynęło do Kasy Miejskiej			Razem w ciągu 3-ch miesięcy
			w kwietniu	w maju	w czerwcu	
<i>Wpływy zwyczajne.</i>						
1.	Opłata kancelaryjna	60,000	936.—	3,569.70	4,424.80	8,930.50
2.	Opł. za ogł. o przymus. licytacjach	29,640	2,942.94	3,493.48	3,310.38	9,746.80
3.	Opł. za inkasow. składki ogniow. dla P. D. U. N.	2,000	—	—	967.17	967.17
4.	Opł. za inkasow. składki dla Łódzk. Gm. Staroz.	7,500	474.25	312.80	25.—	812.05
5.	Opł. za druki bil. woln. wejść oraz cenników	3,800	306.20	208.—	770.—	1,284.20
6.	Udz. w państw. pod. dochodowym	1,500,000	280,583.63	423,000.—	221,171.02	924,754.65
7.	Dod. do państw. podatku przemysłowego	4,500,000	681,853.83	481,668.24	631,044.40	1,794,566.47
8.	Dod. do świadc. przem.	350,000	12,405.02	—	—	12,405.02
9.	Dod. do państw. pod. od spiryt. wyrobów wódcz. i win musujących oraz od piwa i innych przedm., podl. państw. pod. od spożycia, zużycia, wzgl. produkcji	1,500,000	135,693.25	—	59,259.20	194,952.45
10.	Dod. do opł. państw. od patent. na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódcz. i spirytusowych	100,000	7,187.56	—	—	7,187.56
11.	Dod. do państw. pod. od nieruchomości	2,000,000	166,841.18	261,023.21	159,711.64	587,576.03
12.	Dod. do państw. pod. od placów budowlanych	50,000	9.—	3,186.89	3,195.89	13,748.18
13.	Pod. miejski od gruntów	1	—	—	—	—
14.	Podatek od lokali	826,612	75,584.19	109,182.63	75,870.76	260,637.58
15.	Pod. od zbytku mieszk.	75,000	1,239.46	4,027.26	42,427.09	47,693.81
16.	Podatek hotelowy	80,000	9,198.50	9,833.10	9,528.94	28,560.54
17.	Pod. od towar. przywoz. drogami żelaznymi	900,000	139,703.26	147,972.58	130,938.23	418,614.07
18.	Pod. od oświetl. elektr. i gazow. w lokal. z wyszynkiem alkoholu i w lokal. zabaw, rozrywek i widowisk	60,000	195.76	6,107.17	5,551.69	11,854.62
19.	Opł. od umów o przenies. własn. nieruchomości	150,000	84,219.89	36,779.72	41,979.89	162,979.50
20.	Pod. od zaprotest. weksli	120,000	13,776.—	9,073.01	10,972.69	33,821.70
21.	Pod. od spadków i darowizn	10,000	1,781.85	1,192.30	2,958.—	5,932.15
22.	Podatek od plakatów	1	—	—	—	—
23.	Pod. od publ. zabaw, rozrywek i widowisk	920,000	136,909.—	181,863.51	115,336.19	434,108.70

№ b.	Nazwa wpływu	Suma przewidziana w budżecie na r. 1927/28	Wpłynęło do kasy Miejskiej			Razem w ciągu 3-ch miesiący
			w kwietniu	w maju	w czerwcu	
24.	Podatek od psów	40,000	438.40	7,987.50	15,102.90	23,528.80
25.	Pod. od posiadania przedmiotów zbytku	100,000	8,292.—	6,270.75	1,503.50	16,066.25
26.	Opł. na utrzymanie dróg i ulic w obręb. m. Łodzi	120,000	12,738.90	8,254.70	18,443.35	39,436.95
27.	Podatki skasowane	100	0.50	—	—	0.50
28.	Kary za zwł. i nieprze- strzeg. przep. podatk.	125,000	27,714.87	23,645.38	32,104.32	83,464.57
29.	Opłata sekwestracyjna	120,000	16,994.44	19,525.59	18,851.30	55,371.33
Razem		13,751.654	1,818,019.88	1,748,177.52	1,612,804.75	5,179,002.15

Wpływy nadzwyczajne.

1.	Zwrot kosztów wymiaru i poboru państw. pod. od nieruchomości	120,000	30,210.88	3,648.—	27,980.91	61839.66
2.	Zwrot kosztów wymiaru i poboru państw. pod. od lokali	36,000	3,549.97	3,837.47	3,147.24	10,534.68
3.	Zwrot kosztów wymiaru i poboru państw. pod. od placów budowlanych	1,500	—	112.85	655.19	768.04
4.	Zwrot kosztów wymiaru i poboru państw. pod. od dochodu (zaległość)	20,000	—	—	—	—
5.	Zasiłek należny pracownikom Oddz. do spraw wymiaru i poboru państw. pod. podczas choroby od Kasy Chorych	806	—	—	—	—
Razem		178,306	33,760.85	7,598.32	31,783.34	73,142.51

O D D Z I A Ł V.

(Sekwestratura Miejska)

Oddział Sekwestracyjny w okresie sprawozdawczym dokonał następujących czynności:

Wpłynęło spraw zamiejscowych	856
załatwiono " "	689
pozostało do załatwienia	167
wpłynęło podań i reklamacji	23
załatwiono " "	20
pozostało do załatwienia	3

Poza tem dokonano następujących czynności egzekucyjnych:

P o d a t e k	Zapłaconych pozycji	Zajęć	Zajęć bezowocnych	Sprawozdań	Suma podatku zł.	Odsetki i kary zł.
Państw. pod. od dochodu za r. 1924	487	63	18	24	18979.91	5168.45
" " " " " " 1925	4029	2417	574	602	157049.01	29731.12
" " " " " " 1924	154	20	—	11	28587.53	12363.34
" " " " " " 1925	2200	1741	—	435	372351.83	90159.22

P o d a t e k	Zapłaconych pozycji	Zajęć	Zajęć bezowocnych	Sprawozdanych	Suma podatku zł.	Odsetki i kary zł.
" " " " " " 1926	177	76	—	16	32441.99	3045.05
" " " " " " 1927	14	5	—	—	204.98	—
" " " lokali " " 1925	9826	8569	3204	2445	120906.33	34831.58
" " " " " " 1926	2	—	—	—	33.—	2.97
Komunaln. pod. od lokali " " 1924	292	149	18	22	5751,21	2120.59
" " " " " " 1925	4792	2888	131	663	102414.94	31526.94
" " " " " " 1926	37	—	—	—	1279,69	211.82
Dod. kom. do państw. pod. od nieruchomości za r. 1924	92	13	—	—	7512.15	2857.90
" " do państw. pod. od nieruchomości za r. 1925	337	102	—	41	50748.49	16414.99
" " do państw. pod. od nieruchomości za r. 1926	163	76	—	15	7408.49	717.13
" " do państw. pod. od nieruchomości za r. 1927	11	5	—	1	65,88	—
Urząd Gm. Starozakon. za r. 1924/5	266	183	21	64	3356.70	852.44
Sprawy zamiejscowe	542	249	72	107	13444.62	150,58
Dod. do patentów za rok 1924	3	—	—	—	247.36	65.34
Od zabaw i widowisk za r. 1926/7	503	105	—	12	19258.31	295.59
2% opłata od umów	24	8	—	2	9872.16	423.17
Hotelowy za rok 1927	6	2	—	—	1734.09	76.19
Od zbytku mieszkaniow. za r. 1925	2	—	—	—	9,23	1089.79
Od przedm. zbytku za rok 1925	98	63	—	14	9299,08	2079.—
Składka ogniowa za rok 1926	1363	1018	—	137	53579,83	599.36
25% od elektryczności	4	3	3	—	67.10	1.14
Razem 25424 17755 4041 4611 1016603.91 234583.70						

Tytułem kosztów sekwestracyjnych wpłynęło zł. 55.371.33.

ODDZIAŁ VI - prowizoryczny.

(państwowy podatek od dochodu).

W II kwartale r. 1927 kontynuowano prace, zmierzające do likwidacji Oddziału VI.

W tym celu w okresie tym odbyło się 1 posiedzenie Komisji Szacunkowej, na którym oszacowano dochód 29 podatników oraz rozpatrzono 79 odwołań. Przeciwko wymiarowi podatku na rok 1925 wpłynęło w okresie sprawozdawczym 23 odwołań. Ogólna ilość odwołań na ten rok wynosi 10,035. Do decyzji Komisji Odwoławczej wysłano w 2 kwartale 31 rekursów.

Naskutek uwzględnienia odwołań umorzono, względnie obniżono podatku na zł. 185,028.93.

Pozatem ukończono prace nad zestawieniem wykazów pozostałych akt wymiarowych, w wyniku czego, w okresie sprawozdawczym przekazano Urzędowi Skarbowym 8542 akt.

Do Oddziału Sekwestracyjnego wysłano 1645 nakazów sekwestracyjnych. Podań o rozłożenie zaległości na raty wpłynęło i załatwiono w tym czasie 902. Podań innej treści (o zwrot nadpłaty, umorzenie zaległości i t. p.) wpłynęło 130.

OKÓLNIK Nr 27

Niniejszem zawiadamiam, że:

1) Rada Miejska na 1 (I sesji) organizacyjnym posiedzeniu swem, odbytem w dniu 24 listopada 1927 roku, postanowiła powołać na stanowisko:

a) prezydenta miasta — obywatela Bronisława Ziemięckiego,
 b) I-go wiceprezydenta miasta — radnego Stanisława Rapalskiego,
 c) II-go " " — " " dr. Edmunda Wielińskiego.

d) 8 ławników Magistratu m. Łodzi:
 radnego Władysława Adamskiego,
 " Antoniego Harasza,
 obywatela dr. Stefana Kopcińskiego
 " Antoniego Purtala,
 radnego Ludwika Kuka,
 " dr. Aleksandra Margolisa,
 " Romana Izdebskiego,
 obywatela Aleksandra Joela;

2) Magistrat na 1 (I sesji) organizacyjnym posiedzeniu swem, odbytem w dniu 24 listopada 1927 roku, postanowił powierzyć przewodnictwo

a) Wydziału Prezydjalnego i Biura Wojskowo-Policyjnego p.—prezydentowi B. Ziemięckiemu,

b) Wydziału Podatkowego — p. ławnikowi L. Kukowi,

c) Wydziału Finansowego — p. wiceprezydentowi dr. E. Wieińskiemu,

d) Wydziału Oświaty i Kultury — p. ławnikowi dr. St. Kopcińskiemu

e) Wydziału Opieki Społecznej — p. ławnikowi A. Purtalowi,

f) Wydział Budownictwa — p. ławnikowi R. Izdebskiemu,

g) Wydziału Zdrowotności Publicznej — p. ławnikowi dr. A. Margolisowi,

h) Oddziału Administracji Majątku Miejskiego oraz Oddziału Zaopatrywania Wydziału Gospodarczego — p. ławnikowi W. Adamskiemu,

i) Oddziału Plantacyj Miejskich Wydziału Gospodarczego i Urzędu Zasiłkowego dla Bezrobotnych — p. ławnikowi A. Haraszowi,

j) Urzędu Stanu Cywilnego, Biura Ksiąg Stałej Ludności, Urzędu Rozjemczego dla Spraw Najmu i Wydziału Statystycznego — p. ławnikowi A. Joelowi,

k) Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich — p. wiceprezydentowi St. Rapalskiemu.-

Łódź, dnia 30 listopada 1927 roku.

Dyrektor Zarządu Miejskiego

(—) J. Zalewski.

Prezydent

(—) B. Ziemięcki.

KRONIKA MIEJSKA

— Godziny przyjęć p Prezydenta dla pracowników miejskich. P. prezydent miasta przyjmować będzie pracowników miejskich w sprawach

śłużbowych w poniedziałki, środy i piątki każdego tygodnia w godzinach pomiędzy 11 a 12.

— **Przedstawiciele m. Łodzi w Związku Miast Polskich.** Do Zarządu Związku Miast Polskich na roczny okres bieżącej kadencji powołany został w charakterze przedstawiciela Zarządu m. Łodzi p. prezydent Br. Ziemięcki.

Pócz tego, do Związku Miast wchodzą z naszego miasta wybrani na odbytym niedawno zjeździe, pp. ławnik A. Joel i radny W. Groszkowski.

Na pierwszym posiedzeniu Zarządu Związku, które odbyło się w dniach 25 i 26 listopada r. b. w Warszawie, postanowiono — zgodnie z uchwałą zjazdu — dokooptować 10 członków Zarządu z głosem doradczym. W liczbie dokooptowanych jest między innymi p. wiceprezydent m. Łodzi St. Rapalski.

Zarząd Związku Miast wyłonił z pośród siebie w charakterze egzekutywy t. zw. Komitet Wykonawczy, złożony z Prezydium Związku in corpore oraz 7 członków Zarządu. Do Komitetu Wykonawczego, w liczbie członków Zarządu Związku, powołany został p. prezydent m. Łodzi Br. Ziemięcki.

P. prezydent Br. Ziemięcki wybrany został również do Komisji Organizacyjnej wystawy miast polskich, projektowanej w roku 1929 w Poznaniu.

Delegatem Związku Miast Polskich do Państwowej Rady Elektryfikacyjnej wybrany został p. prezes Rady Miejskiej m. Łodzi, inż. J. Holcgreber.

— **Przedstawiciele Magistratu w Miejskiej Radzie Szkolnej.** Na zasadzie art. 31 a, 32 i 33 Przepisów tymczasowych o szkolnictwie elementarnym oraz w związku z pismem p. inspektora szkolnego m. Łodzi — Magistrat postanowił wydelegować do Miejskiej Rady Szkolnej jako swych reprezentantów pp. ławników dr. Kopcińskiego i dr. Margolisa — w charakterze członków, oraz pp. ławników: A. Purtała i A. Harasza — w charakterze zastępców.

— **Delegat Magistratu w Zarządzie Obwodowego Funduszu Bezrobocia.** Na posiedzeniu Magistratu w dniu 6 b. m. postanowiono delegować do Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia w charakterze przedstawiciela władz miejskich na miejsce b. wiceprezydenta p. W. Groszkowskiego obecnego Przewodniczącego Urzędu Zasiłkowego dla bezrobotnych p. ławnika A. Harasza.

— **Pomoc żywnościowa i opała dla niezamożnej ludności.** Na posiedzeniu Magistratu w d. 9 b. m. rozpatrywano m. in. sprawę zorganizowania pomocy żywnościowo-opałowej dla niezamożnej ludności m. Łodzi. Dla wszechstronnego zbadania tej doniosłej, ze względu na porę zimową, kwestji, wybrano komisję w składzie: pp. Wiceprez. Rapalskiego, ławników — Purtała, dr. Margolisa i Harasza. W najbliższym czasie Magistrat wystąpi do władz rządowych o pomoc finansową w zamierzonej akcji żywnościowo-opałowej i od odpowiedzi rządu uzależnione będą rozmiary tej akcji oraz sposób jej realizacji.

— **Zachorowania na choroby zakaźne w Łodzi.** W ciągu tygodnia od 27-go XI do 3-go XII r. b. włącznie, do Wydziału Zdrowotności Publicznej (Oddział Sanitarny) zgłoszono następujące wypadki chorób zakaźnych: dur brzuszny 16 wypadków (wub. tyg. 15), czerwonka 0 (0), płońica 14 (22), błonica 17 (19), drętwnica karku 0 (1), odra 16 (30), róża 1 (0), krztusiec 7 (11), gorączka połogowa 4 (1), jaglica 0 (0) — razem 75(99) wypadków.

— **Z Miejskiej Biblioteki Publicznej.** Według danych cyfrowych Wydziału Oświaty i Kultury działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej (Andrzeja 14) w ciągu listopada r. b. przedstawiała się następująco:

W okresie sprawozdawczym ogółem korzystało z Biblioteki 3448 osób, w tem 2257 mężczyzn i 1191 kobiet. Czytelnicy ci według zawo-

dów dzielili się na urzędników państwowych i komunalnych — 23, pracowników biurowych i handlowych — 188, nauczycielstwa — 118, zawody wyzwolone — 126, robotników i rzemieślników — 136, przemysłowców i kupców — 27 oraz innych zawodów — 927.

Ogółem w listopadzie czytelnicy korzystali z 7524 rozmaitych dzieł. Największym zainteresowaniem cieszyły się następujące działy: krytyka literacka — 2984, historia i geografia — 989, nauki społeczne — 982, przyroda i matematyka — 784, filozofja — 666, nauki stosowane — 434, książki własne — 400, czasopisma — 364, sztuki piękne — 316, pisma z lat ubiegłych — 298 i td.

W porównaniu z poprzednim miesiącem (październikiem) frekwencja czytających w listopadzie spadła o 140 osób,

— **Czytelnictwo wśród młodzieży.** Według danych cyfrowych, posiadanych przez Wydział Oświaty i Kultury, działalność Miejskich Wypożyczalni dla dzieci i młodzieży w ciągu m. listopada r. b. przedstawiała się następująco:

W okresie sprawozdawczym ogółem z 5-ciu Wypożyczalni korzystało 21.256 dziatwy, w tem 10.662 chłopców i 10.594 dziewcząt. Prócz tego ze świetlic korzystało 2.717 dziatwy (1.711 chłopców i 1.006 dziewcząt).

Czytelnicy ci w okresie sprawozdawczym ogółem korzystali z 31.008 książek. Poczytność poszczególnych działów przedstawiała się następująco: bajki, powiastki, legendy i czytanki dla dzieci do lat 10-ciu — 8.893, powieści obyczajowe — 5.907, powieści historyczne — 5.755, przygody, podróże i opisy z fabułą — 4.776, przyroda i matematyka — 1.327, geografia — 869, historia — 778, życiorysy — 319, literatura — 1.022, sztuka i sport — 75, nauki społeczne — 37, religja — 25, nauki stosowane — 73, różne — 66,

czasopisma — 884.

W porównaniu z ubiegłym miesiącem (październik) frekwencja czytających wzrosła bardzo poważnie, bo o 2511 dzieci, w tem 1.425 chłopców i 1.086 dziewcząt.

— **Z Muzeum Miejskiego.** Według danych cyfrowych, posiadanych przez Wydział Oświaty i Kultury, działalność Muzeum Miejskiego (Piotrkowska 91) w ciągu miesiąca listopada r. b. przedstawiała się następująco:

W okresie sprawozdawczym Muzeum zwiedziło ogółem 453 osób, w tem 97 dorosłych i 356 młodzieży.

Zbiorowo Muzeum zwiedziło Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie Cholewickiej oraz Związek Młodzieży Polskiej. W powyższym okresie zbiory Muzeum wzbogaciły się darami od p. Bystrzanowskiego — 20 monet różnych, od p. Józefa Kopytka — medalem, noszonym przez sołtysów we wsi Pogorzale, gminy Mikołajew, pow. Rokiciny, oraz eksponatami, zakupionemi przez dyrektora, mianowicie: 1) medalem brązowym, bitym w 100 rocznicę bitwy Racławickiej, i 2) medalem fundacji Łodzi podwodnej im. marszałka Piłsudskiego.

Muzeum otwarte dla publiczności codziennie prócz poniedziałków od godz. 10-tej do 14-tej i od 15-tej do 19-tej, zaś w niedziele i święta od godz. 15-tej do 18-tej. Wstęp dla dorosłych 20 groszy, dla młodzieży 10 groszy.

— **Osobiste.** Inspektor Sanitarny m. Łodzi dr. Artur Starzyński, w dniu 5 grudnia r. b. rozpoczął 4-tygodniowy urlop wypoczynkowy.

— **Z referatu wyborczego Magistratu m. Łodzi.** W związku z rozpisaniem już wyborami do ciał ustawodawczych, Magistrat na posiedzeniu w d. 9 b. m. postanowił utworzyć specjalny referat wyborczy, który — w porozumieniu z władzami administracyjnymi — zajmuje się przygotowaniem i opracowaniem spi-

sów wyborców. Na kierownika referatu wyborczego wyznaczony został wicedyrektor Zarządu Głównego p.

M. Kalinowski, na zastępcę naczelnik Wydziału Statystycznego p. E. Rosset.

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

Wybory w Nowym Dworze.

W dniu 4 grudnia rb. odbyły się uzupełniające wybory do rady miejskiej miasta Nowy Dwór, pow. warszawskiego. Ogólna ilość uprawnionych do głosowania wynosiła 4465 osób, głosowało 2292 osób. Unieważniono 144 głosów, które padły na unieważnioną listę komunistyczną Nr 6. Poszczególne listy uzyskały: Poalej Sjon 178 głosów — bez mandatu, Lista Nr. 2 PPS. 639 głosów — trzy mandaty, Lista Nr. 4. Bund 1031 głosów — 5 mand. Lista Nr. 5. pracowników umysłowych i fizycznych (Partja Pracy) 133 gł. — bez mandatu, lista Nr. 7 Bezpartyjna lista pracowników umysłowych i robotników Ch. D. 112 gł. — bez mandatu.

Gazownie miejskie w Warszawie.

Preliminarz budżetowy gazowni miejskiej na 1928-29, oprócz robót inwestycyjnych, mających na celu doprowadzenie gazowni miejskiej do należytej sprawności po gospodarce Tow. dessauskiego, przewiduje rozszerzenie sieci gazowej o 46,5 klm. kosztem 1.092.700 zł. Połączenie z siecią otrzyma z górą 30 ulic, przedmieść i krańców miasta. Nadto na tych ulicach stanie około 150 latarni gazowych. Ogółem sieć gazowa od ustąpienia dessauczyków zwiększyła się już o 60 klm.

Gazownia wprowadza automatyczne zapalenie i gaszenie latarni ulicznych wprost z gazowni bez użycia latarników. W tym celu do każdej z 5.000 latarni zastosowany będzie specjalny automat. Nadto w celu ulepszenia oświetlenia gazowego w latarniach, nastąpi zamiana

obecnych palników auerowskich na t. zw. palniki grzybkowe, które będą ściśle dostosowane do automatów. Wydatek na ten cel przewiduje budżet na r. 1928-29. Latarnicy używani będą nadal do konserwacji latarni, t. j. ich czyszczenia i dozoru, częściowo otrzymają inne zatrudnienia.

Inwestycje w elektrowni warszawskiej.

Elektrownia warszawska projektuje podjęcie na wiosnę budowy urządzeń dla doprowadzenia wody z Wisły, w celu zasilania kondensatorów. Obecnie woda doprowadzana jest z Wisły do elektrowni zapomocą dwóch rur. Zamierzone jest przeprowadzenie jeszcze jednej rury o przekroju równym powyższemu dwum rurom. Chodzi więc o podwojenie dopływu wody. Dotychczasowe urządzenia wystarczają na obecne potrzeby, elektrownia liczy się jednak ze wzrostem zapotrzebowania prądu elektrycznego.

Ponieważ woda czerpana jest poniżej najniższego poziomu Wisły, roboty byłyby wykonane częściowo pod wodą. Koszt ich wyniesie około 800.000 złotych.

Na rozbudowę miasta Tarnowa.

Miasto Tarnów otrzymało z funduszu rozbudowy, za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego kwotę 548,126 zł. Powyższa suma jest przeznaczona na budowę tanich domów. Obowiązkiem magistratu będzie powyższą sumę przeznaczyć na domy czynszowe o mieszkaniach jedno lub dwuizbowych.

Wyszło z druku:

Sprawozdanie z działalności ZARZĄDU MIEJSKIEGO

w. r. 1926,

zawierające na 304 stronach i licznych tablicach całokształt prac Rady Miejskiej i Magistratu m. Łodzi w roku ubiegłym.

Cena egzemplarza 5 zł.

Do nabycia w większych księgarniach
oraz w Oddziale Prasowym Magistratu m. Łodzi,
Pl. Wolności 14, II p, pok. Nr. 33

Miejski Kinematograf Oświatowy

TEL. 18-26. **WODNY RYNEK** (róg Rokocińskiej), **PROGR. 46.**
dojazd tramwajami 16 i 10.

Od Wtorku, dnia 13 grudnia 1927 r.

Dla Dorosłych: początek seansów codziennie o g. 18, 20 i 22

Dekabryści

(Spiskowcy carskiej Rosji)

Dramat w 12 aktach podług powieści Mereżkowskiego.

Nad program: **MOROWA POSADA** komedia w 2 aktach.

Dla Młodzieży: początek seansów codziennie o godz. 14 i 16.

1. Obraz morskiego wybrzeża	7. Na szczycie olbrzyma gór
2. Kształtowanie się wybrzeża	8. Plagi krajów kultury
3. Skały na morzu.	9. Niebezpieczna wyprawa
4. Jezioro leśne i jego mieszkańcy	10. Dziwni mieszkańcy morza
5. W górskim lesie	11. Życie w morzu
6. Nocna wycieczka w góry	12. Połów krabów.

W poczekalniach kina codz. do g. 22 audycje radjofoniczne.

Redaktor: **Bolesław Dudziński.** Wydawnictwo Zarządu m. Łodzi.